

SPRAVODAJ SSŠLB NEWSLETTER OF SSSP

- zima - winter 2003
- No 2 / volume IX

Slovenská spoločnosť pre štúdium a liečbu bolesti Slovak Society for Study of Pain

- * organizačná zložka SLS
- * člen IASP a EFIC
- * member of IASP
and EFIC

Slovenská spoločnosť pre štúdium a liečbu bolesti

Predsedníčka - President:

MUDr. Darina Hasarová
ACHB, II.KAIM-SPAM,
NsP J.A.Reimana, Holého 14,
08181 Prešov

Tel: 00421-51-7011 608

Fax: 00421-51-7722 247

E-mail: hasarova@nspresov.sk

Výbor - Committee of SSŠLB:

MUDr. Dušan Broďáni.

MUDr. Stanislav Fabuš

MUDr. Marta Kulichová, CSC

MUDr. Igor Martuliak

MUDr. Katarína Mičiaková

MUDr. Ľubomíra Nemčíková

MUDr. Alena Šujanová

MUDr. Zuzana Turčániová

Redakčná rada - Editorial coun.

šéfredaktor - chief editor:

MUDr. Igor Martuliak

členovia - members:

MUDr. Dušan Broďáni

MUDr. Alena Šujanová

Adresa redakcie:

MUDr. Igor Martuliak

Centrum bolesti

NsP F.D.Roosevelta

Banská Bystrica, 975 17

tel.: 00421-48-441 2179

E-mail: igormart@bb.psg.sk

Z obsahu - In Volume:

- príhovor predsedníčky
- prvé atestácie z Algeziológie
- činnosť výboru SSŠLB
- vymenovanie krajských odborníkov
- vyhodnotenie Levočských dialógov o bolesti
- pozvánka na 12. Slovenské dialógy o bolesti
- informácia o 7. Letnom stretnutí algeziológov
- Sekcia algeziologických sestier
- správa z Európskeho kongresu paliatívnej starostlivosti
- informácie o odborných akciách na rok 2004

1. Prihovor predsedníčky - President's message

Vážení kolegovia, milí priatelia.

Vo víre každodenných udalostí si ani neuvedomujeme, ako ten čas letí. V čase vianočných a novoročných sviatkov sa k Vám dostáva posledný tohtoročný Spravodaj a to je spravidla aj čas pre rekapituláciu. Tohto roku o to viac, že naša spoločnosť oslavuje desiate výročie svojho vzniku. Iste si mnohí z Vás spomenú na naše prvé stretnutie v marci 1993 v Martine, kde počas prvých Slovenských dialógov o bolesti bol zvolený prípravný výbor, ktorý inicioval založenie Slovenskej spoločnosti pre štúdium a liečbu bolesti. Výpočet všetkých aktivít za uplynulé desaťročie by bol veľmi dlhý a chcem len v krátkosti spomenúť, že sme zorganizovali 11 výročných kongresov a obnovili sme spoluprácu s Českou spoločnosťou pre liečbu bolesti. Napriek niekoľkoročným prieťahom a mnohým prekážkam sme presadili prijatie koncepcie odboru algeziológia aj zaradenie algeziológie do systému zdravotníckej starostlivosti. Vďaka podpore spoločnosti sa rozšírila sieť algeziologických ambulancií a vzrástol počet kvalifikovaných algeziológov. Významným stupňom nášho uznania bolo menovanie hlavného a krajských odborníkov. Niekedy sme museli v napredovaní spomaliť, či dokonca urobiť krok späť, ale nebol to dôvod na rezignáciu. Naopak. Posledným úspechom sú prvé atestácie z odboru, ktoré nás zaraďujú medzi rovnocenných kvalifikovaných odborníkov. Dovoľte mi preto popriať Vám šťastné a spokojné Vianoce a v novom roku veľa zdravia, spokojnosti, radosti z práce a šťastia pri kvalifikačnej atestácii z algeziológie.

Darina Hasarová

Dear colleagues, dear friends,

In everyday routine we do not register the flow of the time. You received the last Newsletter of this year just now. It's in the Christmas and New Year time. And it's the best time for summarization. Slovak Society for Study and Treatment of Pain (SSSTP) celebrates its 10th anniversary. Many members remember the first meeting in March 1993 in Martin, where the foundation of SSSTP began. We did many activities and I want to remind 11 annual congresses and renewal of our cooperation with Czech Society for Treatment of Pain. We attained acceptance of algesiology as the medical specialization. Number of pain clinics and pain specialists increased. Nomination of chief and regional experts was the sign of appreciation. Qualification examination from algesiology was our last success. It includes us to the group of specialists.

I would like to wish you Merry Christmas and Happy New Year and also health, satisfaction, pleasure in job and good luck in examination from algesiology.

Darina Hasarová

2. Atestácie z Algeziológie:

Prvé atestácie v odbore algeziológia na Slovensku!

Graduation in Algesiology - we have the first official Algeziologists!

19. november 2003 sa stal najvýznamnejším medzníkom slovenskej algeziológie.

V tento deň sa na Katedre anesteziológie a intenzívnej medicíny SZU v Bratislave, vedenej Doc. MUDr. Milanom Májkom, CSC., konali prvé nadstavbové atestácie z odboru algeziológia v SR. Je to doteraz najvýznamnejší vrchol takmer 20-ročnej histórie liečby bolesti na Slovensku, ktorá sa datuje od roku 1984, kedy v Martinskej fakultnej nemocnici MUDr. Stanislav Fabuš otvoril prvú Ambulanciu pre liečbu chronickej bolesti. Po vzniku Slovenskej republiky vznikla v roku 1993 Slovenská spoločnosť pre štúdium a liečbu bolesti (SSŠLB) a v tomto roku si pripomíname 10-te výročie jej vzniku. V roku 1995 po kongrese IASP (International Association for Study of Pain) v Paríži sa ŠLB začlenila do medzinárodných štruktúr (člen EFIC - European Federation of IASP Chapters). V roku 1999 na kongrese IASP vo Viedni sa stala riadnym členom IASP.

VI. Česko-Slovenské dialógy o bolesti, 9.-11. október 2004, Plzeň, Česká rep.

6th Czech-Slovak Dialogues on Pain - October 9-11, 2004, Plzeň, Czech rep.

XII. Slovenské dialógy o bolesti, 11.-12. júna 2004, Mojmirovce, okr. Nitra

12th Slovak Dialogues on Pain, June 11-12, 2004, Mojmirovce, Nitra count.

Výbor SSŠLB inicioval a nakoniec aj presadil, že bola na Slovensku prijatá Koncepcia liečby bolesti – algeziológie, schválená na MZ SR 5. marca 1998, vyšla vo Vestníku MZ SR, čiastka 15, ročník 46, uverejnenom 9.10.1998. Po schválení Špecializačnej vyhlášky o ďalšom vzdelávaní zdravotníkov bola algeziológia schválená ako nadstavbový odbor. V súčasnosti máme teda prvých odborníkov - špecialistov v odbore algeziológia (Darina Hasarová, Marta Kulichová, Igor Martuliak, Ľubomíra Nemčíková, Ireneusz Przewlocki) na Slovensku. Nadstavbové vzdelávanie z odboru algeziológia pokračuje a je realizované vo vysunutom pracovisku SZÚ v Martinskej fakultnej nemocnici v Martine, kde podľa plánu bude zriadená subkatedra algeziológie. V súčasnosti nič nebráni tomu, aby ďalší lekári, ktorí pracujú vo viac ako 40-tich ambulanciách pre liečbu bolesti na Slovensku urobili atestáciu z algeziológie (na základe kritérií, uvedených v poslednom Spravodaji SSŠLB) a odbor nadabudol svoju plnú legitimitu. MUDr. Marta Kulichová, CSc., externá asistentka Katedry anesteziológie a intenzívnej medicíny, SZU. *It was the biggest day for Pain treatment in Slovakia – November 19, 2003, when the first five of us graduated in Algeziology from Slovak health university! It's a bigining of official and free algeziologic activities on a real strong basis.*

3. Činnosť výboru SSŠLB – SSSP Committee activities

Výbor SSŠLB sa od tohoto leta zišiel trikrát, a to 14.6. na Bystrej, 9.10. v Levoči a 28.11. v Martine. Prejednali sa predovšetkým aktuálne otázky organizácie V. Česko-Slovenských dialógov o bolesti a zároveň XI. Slovenských dialógov o bolesti v Levoči, podobne ako aj organizácia XII. Slovenských dialógov o bolesti v Mojmirovciach. Ďalej bolo referované o jednaniach s MZ SR a Zdravotnými poisťovňami: Dr. Nemčíková predložila návrh na personálne a materiálno-technické zabezpečenie algeziologických ambulancií podľa jednotlivých typov pracovísk a to v oblasti personálneho zabezpečenia pracovísk vrátane kvalifikačných predpokladov, v oblasti technického a priestorového vybavenia, otázky možností preskribcie liekov algeziológom so zoznamom liekov, ktoré sú teraz pre algeziológa potrebné ale neprístupné. Doplnili sme zoznam ŠZM potrebného pre činnosť jednotlivých typov pracovísk bolesti. Dr. Kulichová opakovane referovala o prípravách na atestáciu z algeziológie a problémom spojených so zriaďovaním subkatedry Algeziológie na Zdravotníckej univerzite. Na ostatnej schôdzi sa ukončila príprava učebnice algeziológie, ktorá by mala byť v tlači budúci rok. Naplánovala sa realizácia predovšetkým mediálnych, ale aj iných akcií v rámci III. Európskeho týždňa boja proti bolesti. Prečítala sa správa revíznej komisie za rok 2002, ako aj správa o hospodárení spoločnosti, prebrali sa tiež viaceré ďalšie problémy s činnosťou SSŠLB. Najbližšia schôdza Výboru SSŠLB bude dňa 6.2.2004 v Martine.

The Committee had three sessions since summer discussing various issues such as organization of the 5th Czecho-Slovak Dialogues on Pain and 11th Slovak Dialogues on Pain in October 9-11, 2003, Levoča, Slovakia, problems with the 2nd European weekend against the Pain, prepare of new Textbook of Algesiology, etc.

4. Vymenovanie krajských odborníkov – Appointment of regional pain experts. Na návrh hlavného odborníka MUDr. Ľubomíry Nemčíkovej boli generálnym riaditeľom odboru LPS MZ SR Dr. Hlavačkom vymenovaní Krajskí odborníci pre odbor algeziológia. Za jednotlivé kraje sú určené takto: Bratislava a Bratislava-okolie: Dr. Salamonová, Nitriansky a Trnavský kraj: Dr. Mičiaková, Žilinský a Trenčiansky kraj: Dr. Broďáni, Banskobystrický kraj: Dr. Martuliak, Košický kraj: Dr. Šujanová, Prešovský kraj: Dr. Hasarová. Od ich menovania sa očakáva skvalitnenie práce pracovísk bolesti v jednotlivých regiónoch a krajoch, uľahčenie komunikácie týchto pracovísk s vedením Spoločnosti, ako aj prehĺbenie kontrolnej činnosti kvality i rozsahu vykonávania algeziologickej praxe.

Regional experts for algeziology were appointed in each of 8 regions in Slovakia. This step could help to improve quality of pain treatment in every Pain center and clinics within the whole Slovakia.

5. Vyhodnotenie V. Česko - Slovenských a XI. Slovenských dialógov o bolesti - Evaluation of the 5th Czech-Slovak dialogues on pain

V dňoch 9.-11.10.2003 sa v Levoči uskutočnili V. česko-slovenské a XI. slovenské dialógy o bolesti. Kongres poriadala SSŠLB v spolupráci s SSLB ČLS. Hlavné témy kongresu boli akútna bolesť, chronická nádorová a nenádorová bolesť a psychologické aspekty bolesti. Kongresu sa zúčastnilo celkom 188 účastníkov zo Slovenska i Čiech, z toho registrovaných bolo 132, 19 zástupcov vystavovaných firiem, 37 neregistrovaných. Kongres sponzorovalo 10 farmaceutických firiem, hlavným sponzorom bola firma Grunenthal a 12 nefarmaceutických firiem. Počas troch dní odznelo 42 prednášok v 7 blokoch a 8 prednášok v sesterskej sekcii, bolo prezentovaných 6 posterov. Všetky prezentácie boli na vysokej odbornej úrovni a pre poslucháčov boli zaujímavé a poučné. Program bol spustený 3 sympóziami, ktoré pripravili firmy Zentiva, Janssen Cilag a Pfizer, spolu odznelo 11 prednášok. O kvalite prezentovaných prednášok svedčí aj bohatá účasť v zaplnených priestoroch mestského divadla v Levoči, ktoré vytváralo počas celého kongresu komornú atmosféru. Naš kongres pozdravil aj minister zdravotníctva MUDr. Rudolf Zajac, ktorý nám zaslal pozdravný list. Okrem odbornej časti sme pripravili aj bohatý spoločenský program. Okolo 80 účastníkov dialógov sa zúčastnilo výletu na Spišský hrad s návštevou Spišskej kapituly s prijatím u biskupa Spišskej diecézy. Zaujímavým spostením bol koncert starej levočskej hudby v priestoroch mestskej radnice. V piatok sa konal spoločenský večer v kongresovej sále mestského divadla, kde mal každý možnosť zabaviť sa, občerstviť sa i zatancovať. O tom, že sa nám podarilo vytvoriť príjemnú atmosféru počas V. česko-slovenských dialógov o bolesti v Levoči, svedčí aj ďakovný list od Prof. MUDr. R. Rokytu, DrSc. za českú SSLB. Verím, že si tu všetci oddýchlí, načerpali veľa odborných vedomostí a odniesli mnoho kultúrnych i spoločenských zážitkov. Za organizačný výbor MUDr. Tatiana Dančíková.

In the October 9 – 11, 2003 the 5th Czecho-Slovak Dialogues on Pain took place in Levoca, Slovak republic. The Congress was organised by the Slovak Society for Study od the Pain in collaboration with the Czech company for Pain study and treatment. The scientific committee decided to focus on the main topic: "Psychological Aspects of the Pain", "Acute, Chronic and Cancer Pain". There were approx. 188 Slovak, Czech and foreign participants of various specialisations, mainly algesiologyists in the Congress. During the three days 42 presentations were given in seven sections, also 8 nurse presentations and 6 posters were presented.

6. Pozvánka na VI. Česko - Slovenské dialógy o bolesti - Invitation to the VI. Czecho - Slovak Dialogues on Pain

Vážení přátelé, kolegové! Příští, můžeme říci již tradiční, každoroční česko-slovenské „Dialogy o bolesti“ se budou tentokrát konat v České republice v Plzni (21 – 23.10). Je na co navazovat. V paměti máme stále uloženou tu velmi příjemnou, srdečnou a z odborného hlediska přínosnou atmosféru našeho společného kongresu v Levoči. Věřím tomu, že i nám se podaří připravit nejen zajímavý odborný program, ale i kulturní a společenskou nabídku, která uspokojí všechny účastníky. Plzeň, hlavní město piva, se od roku 1989 změnila k nepoznání. Je to dnes velmi živé a

Oficiální
partner SSŠLB

**VI. Česko-Slovenské dialógy o bolesti, 9.-11. október 2004, Plzeň, Česká rep.
6th Czech-Slovak Dialogues on Pain - October 9-11, 2004, Plzeň, Czech rep.
XII. Slovenské dialógy o bolesti, 11.-12. júna 2004, Mojmirovce, okr. Nitra
12th Slovak Dialogues on Pain, June 11-12, 2004, Mojmirovce, Nitra count.**

přátelské město se zajímavým historickým centrem, s pestrým kulturním životem a vyznačuje se i množstvím příjemných hospůdek a restaurací. Chtěl bych Vás, milé kolegyně a kolegy, lékaře i sestry ze Slovenské republiky, co nejsrdečněji pozvat příští rok na náš společný kongres do Plzně. Moc se těšíme na přátelské setkání s Vámi a věřím, že přijedete v co největším počtu. V Plzni 10.12.2003, MUDr. Jan Lejčko, CLB, ARK, FN v Plzni.

7. Pozvánka na XII. Slovenské dialógy o bolesti - Invitation to the XII Slovak Dialogues on Pain

Vážené kolegyně, kolegovia, milí priatelia. Hoci prípravné práce na V. Česko-Slovenských a XI. Slovenských dialógoch o bolesti sú v plnom prúde, dovoľujeme si Vás všetkých pozvať na XII. Slovenské dialógy o bolesti, ktoré sa budú konať 11.6.-12.6.2004 v Kaštieli v Mojmírovciach 15 km južne od Nitry. Kaštieľ v Mojmírovciach obkolesený krásnym parkom dal v roku 1721 postaviť v barokovom slohu gróf Huňady. Pýchou Huňadyovcov bol veľký zrebčín, v ktorom

sa chovali ušľachtilé plemená koní. V roku 1814 sa práve tu v Mojmírovciach v tedajšom Urmine konali prvé konské dostihy v Rakúsko - Uhorsku. Kaštieľ aj bývalý zrebčín sú dnes prebudované na originálne hotelové a kongresové zariadenie v historickom štýle. Pevne veríme, že odborný program a príjemne zážitky zo spoločenských aktivít v príjemnom prostredí potešia Vašu dušu. Tešíme sa na Vás na jar v roku 2004. Za organizačný výbor MUDr. Katarína Mičiaková.

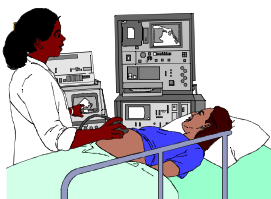
Dear colleagues, we are honoured by the fact that the place of the forthcoming the XII Slovak Dialogues on Pain will take place in lovely small corner of Slovakia: Mojmírovce. Mojmírovce is an pretty ancient village near Nitra situated in south-western part of Slovakia. Besides that, there are most sunny days within the whole Slovakia with lot of possibilities for horse-riding, vine-tasting and other relaxation activities. So I hope that hot sunny spells will contribute to the lovely atmosphere during your stay in our place. We wish for you not only to gain plenty of new professional information from algesiologiy but also to absorb a lot of positive energy for your further work - especially within the cultural part of the congress. Dear friends, we do look forward to meeting you in Mojmírovce. Yours Katarína Mičiaková, MD. - on behalf of the organisational committee.

8. Informácia o VII. Letnom stretnutí algeziológov – Information about the 7th Summer algeziologists' meeting

Napriek tomu, že sme v ostatnom čísle Spravodaja avizovali, že sa Letné stretnutia algeziológov budú organizovať len každý druhý rok (čiže nebudú sa poriaďať v tom roku, keď sa organizujú Slovenské dialógy na jar –ako v roku 2004), skupina skálných a pravidelných účastníkov týchto neformálnych stretnutí si ich realizáciu vyžiadala aj v budúcom roku. Problém bol vo výbere vhodného termínu, keď že Mojmírovce sa budú konať 2. júnový víkend a Anesteziologický kongres tretí májový týždeň. Nakoniec (aj po prezretí plánu odborných akcií SLS) sme sa rozhodli pre posledný májový víkend - 2 týždne pred XII. Slovenskými dialógmi o bolesti v Mojmírovciach. Čiže VII. Letné stretnutie algeziológov sa bude konať v dňoch 28.-30.mája 2004 na tradičnom mieste na Chate Bystrá v Bystrej. Pre zvýšenie atraktivity a podľa požiadaviek účastníkov sme sa rozhodli pre turistický program stretnutia v sobotu (tohoročná túra v Nízkych Tatrách mala veľký úspech) s naplánovaním hrebeňovej túry z Čertovice cez chatu M.R.Štefánika na Ďumbier s ukončením túry na Trangoške. Odvoz turistických účastníkov a ich rodinných príslušníkov sa zabezpečí hromadne mikrobusem z Bystrej na Čertovicu. Uvážlivejšie typy algeziológov budú zatiaľ brániť základný tábor pri príprave večerného jedla. Ostatný program stretnutia bude tradičný a už rokmi overený. Ďalšie informácie v najbližšom Spravodaji a osobne prihláseným účastníkom. Pozývame aj novších členov SSŠLB (aj s rodinami) – zatiaľ nikto účasť neobanoval. Váš Igor Martuliak.

As every year the 7th Summer algeziologists' meeting will took place at beautiful setting of the Central Slovak mountains at the beginning of summer. In time of 2 days (June 28-30 2004) the members of the SSSP can participated at this favourite event during which the colleagues with their families binding time on the turistic path in the mountain edge and relaxed while discussing our professional and other issues. Obviously, everybody enjoy informal evening with good natural meal around campfire, singing songs and free entertainment. So don't hesitate, you are wellcome all of you.

9. Informácia pre členky Sekcie algeziologických sestier pri SLS – Informations for the members of Algeziologic Nurse Section of Slovak Medical society.

Milé kolegyně - algeziologické sestry!

V dňoch 9. - 11.10.2003 sa konali v Levoči V. Československé dialógy o bolesti, v rámci ktorých bola jedna sekcia prednášok venovaná výhradne algeziologickým sestrám. Stretli sa tu sestry z Čiech a Slovenska, odznelo osem odborných prednášok. Boli diskutované dve hlavné témy: Práca sestry v ambulancii chronickej bolesti a Invazívne techniky v liečbe chronickej bolesti. Po skončení odbornej časti dňa sme sa venovali organizačným otázkam novovznikajúcej sekcie algeziologických sestier. Bol zvolený prípravný výbor: Valéria Machlicová z ACHB KAIM

MFN Martin (predsedníčka), Jana Snopková z ACHB OAIM FDR Banská Bystrica (podpredsedníčka), Mgr. Daniela Rybárová II.KAIM Prešov (tajomníčka). V novovzniknutej sekcii algeziologických sestier je registrovaných 68 členiek. V októbri sme požiadali o zaregistrovanie do Slovenskej spoločnosti sestier a pôrodných asistentiek, kde sme zaznamenali pozitívnu odozvu. Výbor pošle na SLS žiadosť o zaregistrovanie SAS, na základe tejto žiadosti SLS zašle oficiálnu prihlášku všetkým potenciálnym členkám podľa priloženého zoznamu. Preto Vás žiadame o urýchlenú odpoveď SLS na zaslané prihlášky (prihlásenie sa!). O ďalších krokoch Vás budeme pravidelne informovať. Za Prípravný výbor Valéria Machlicová

10. Členské do IASP na rok 2004 - Membership fee for IASP, 2004

Na rok 2004 výbor SSŠLB uhradí členské do IASP (po splnení opakovane publikovaných podmienok) týmto kolegom: Dr. S. Fabuš, Dr. I. Nemčíková, Dr. I. Martuliak, Dr. Z. Turčániová, Dr. E. Salamonová, Dr. A. Šujanová, Dr. D. Broďáni, Dr. K. Mičiaková, Dr. H. Jakubíková, Dr., Dr. D. Hasarová, Dr. I. Prezewlocki, Dr. T. Dančíková a s. V.Machlicová (predsedkyňa SAS). Dr. M. Kulichová – hradené IASP.

Oficiálny
partner SSŠLB

VI. Česko-Slovenské dialógy o bolesti, 9.-11. október 2004, Plzeň, Česká rep.
6th Czech-Slovak Dialogues on Pain - October 9-11, 2004, Plzeň, Czech rep.
XII. Slovenské dialógy o bolesti, 11.-12.júna 2004, Mojmírovce, okr.Nitra
12th Slovak Dialogues on Pain, June 11-12, 2004, Mojmírovce, Nitra count.

11. Správa z 8. kongresu Európskej asociácie pre paliatívnu starostlivosť – *The 8th Congress of European Association for Palliative Care Report, April 2-5, 2003, Haag, Netherland.*

V dňoch 2.-5.apríla 2003 sa v holandskom Haagu konal 8. kongres Európskej asociácie pre paliatívnu starostlivosť. Zúčastnilo sa ho takmer 2000 účastníkov z rôznych krajín sveta. Odborný program pozostával z ranných stretnutí s expertmi, dopoludňajších a odopoludňajších plenárnych prednášok a jedenapôlhodinových dopoludňajších a odopoludňajších blokov seminárov, panelových diskusií, voľných komunikácií na určené témy a praktických didaktických prednášok. Odznali plenárne prednášky zamerané na témy: Potreba paliatívnej starostlivosti v spoločnosti, Multidisciplinárnosť tímu v paliatíve, Prečo nelegalizovať eutanáziu, Patofyziológia bolesti na molekulárnej úrovni, Význam morfinu v liečbe bolesti, ale aj prednášky venované spirituálnym otázkam v procese umierania a existenciálnym problémom u terminálne chorých. Obrovské priestory kongresového centra poskytovali možnosti paralelného uskutočnenia 13 seminárov v rovnakom čase. Umením bolo rozhodnúť sa pre jednu najzaujímavejšiu tému, pretože sa zaoberali skutočne všetkými aspektami paliatívnej starostlivosti. Od foriem organizácie paliatívnej starostlivosti, klinických výskumov v paliatívnej starostlivosti, cez liečbu jednotlivých symptómov, ako je dušnosť, bolesť, svrbenie, únava, špecifikami paliatívnej liečby u detí a starých ľudí, paliatívnou liečbou u neonekologických pacientov (napr. neurodegeneratívne ochorenia, sclerosis multiplex, demencie, AIDS), somatickými a psychiatrickými emergentnými stavmi v paliatívnej starostlivosti, až po otázky kvality života. Dostatočný priestor bol venovaný problematike psychohygieny ošetrojúceho personálu a syndrómu vyhoorenia. V krajinách s rozvinutou paliatívnou starostlivosťou je pozornosť venovaná aj príbuzným terminálne chorého pacienta a prechádza do starostlivosti o pozostalých. V posterovej sekcii bolo odprezentovaných spolu 722 posterov, každý deň bol vyhodnotený jeden najzaujímavejší. Počas kongresu sa uskutočnili 3 firemné satelitné sympóziá. Zahraniční účastníci mali možnosť osobne navštíviť holandské inštitúcie pre paliatívnu starostlivosť - hospice, jednotky paliatívnej starostlivosti v domovoch pre starých a v nemocniciach a vidieť pracovať paliatívny konzultačný tím. Účastníci z východoeurópskych krajín sa stretli na samostatnom mítingu, kde sa rozoberal súčasný stav paliatívnej starostlivosti v týchto krajinách, problémy spojené s presadzovaním myšlienky hospicového hnutia. Na konci mítingu odznala výzva ku koordinácii a spolupráci týchto krajín. Záverečný ceremoniál za účasti holandskej kráľovnej Beatrix bol skutočne slávnostným zavŕšením 4-dňového maratónu prednášok a diskusií o neoddeliteľnej súčasť liečby onkologických pacientov - paliatívnej starostlivosti. MUDr. Hedviga Jakubíková, ACHB, FNŠP Prešov.

12. Informácie o hlavných odborných akciách na rok 2004 – *Calendar of the main scientific meetings*

- VI. Česko-Slovenské dialógy o bolesti, 9.-11. október 2004, Plzeň
- XII. Slovenské dialógy o bolesti, 11.-12. júna 2004, Mojmirovce, Nitra
- Neuropathic Pain: Changing Paradigms in Diagnosis and Treatment - Madrid, Spain, May 13 - 16, 2004, www.kenes.com/neuropathic
- Headache in children and adolescents, Vienna, Austria, April 21-25, 2004, www.akh-wien.ac.at/ichca2004
- 7th congress of European Headache Federation (EHF), Rotterdam, The Netherlands, June 16-19, 2004, www.kenes.com/headache
- 3rd International Conference on Pain Control and Regional Anaesthesia – ESRA, Santiago, Chile, February 15-19, 2004, www.optionsglobal.com, www.esraeurope.org
- 3rd World Congress of World Institute of Pain, Barcelona, Spain, September 21-25, 2004, www.wipain@org

13. Hospodárenie SSŠLB za rok 2002 – *The Economic results of SSSP for 2003*

Na úcte SSŠLB bolo k 1.1.2002 celkove 287.145,40 Sk, k 31.12.2002 celkom 111.560,50 Sk. Na bežnú činnosť spoločnosti za rok 2002 sa minulo 86.481,30 Sk, na Spravodaj SSŠLB: 20.904,20 Sk, na časopis Bolest: 4.175,- Sk. Výsledok hospodárenia SSŠLB za rok 2002 bol k 31.12.2002 celkom + 202.867,20 Sk. MUDr. Alena Ondrejčáková, predseda revíznej komisie SSŠLB.

14. Rôzne - Varia

- Vyhodnotenie Súťaže o najlepšiu publikáciu. Ako sme avizovali v ostatnom Spravodaji, výbor SSŠLB sa aj tento rok rozhodol povzbudiť publikačnú činnosť svojich členov vyhlásením Súťaže o najlepšiu publikáciu s témou liečba bolesti. Do ohláseného termínu 31.12.2002 sme dostali iba 5 publikovaných článkov od 4 autorov, ktoré sme na ostatnom zasadnutí nášho Výboru schválili ako vhodné na zapojenie sa do súťaže. Výbor tajným bodovaním prác najvyšším počtom bodov ohodnotil 3 publikácie a ich autorov odmenil finančnou odmenou počas Plenárnej schôdze SSŠLB. Odmenené práce: 1. miesto: MUDr. M. Kulichová CSc., Martin: Liečba bolesti u geriatrického pacienta (2000 Sk), 2. miesto: MUDr. I. Martuliak, Banská Bystrica: Charakteristika nesteroidových analgetík a ich využitie v liečbe bolesti (1000 Sk), 3. miesto: prof. MUDr. Oto Masár, CSc.: Adenosine – a New Local Analgesic Agent? Pharmacological Aspects and Preliminary Clinical Experience in Caudal Blockade (500 Sk). Na počet členov SSŠLB vyše 200 lekárov je to, priatelia, žalosť málo. Nezabudnime, že publikačná činnosť je dôležitá súčasť prípravy a kreditov na predtestačnú prípravu. Dúfame, že toto vyhodnotenie a odmeny budú jedným zo stimulačných faktorov zvýšenia Vašej publikačnej aktivity na poli liečby bolesti v našich alebo zahraničných časopisoch. Vaše publikované práce v roku 2003 už môžete zasielať na adresu Redakcie Spravodaja do konca tohoto roku. Ich xerokópie pre SSŠLB zároveň archivujeme. *In order to encourage the members of our SSSP to write scientific articles Committee of SSSP have decided to organize an annual competition. The three best works will be awarded in some financial form.*
- Vážení kolegovia, neváhajte zaslať na adresu redakcie Vaše príspevky - predovšetkým do rubriky „Kto sme?“, kde môžete predstaviť svoje algeziologické pracovisko! – *Dear colleagues! Don't hesitate to send to our editor's office your articles – specially to Who we are? rubric to introduce your Pain clinics. Thank you!*
- Nezabudnite prosím na spätne zaslanie Dotazníkov, ktoré Vám pošleme. Termín je do konca januára 2004 – kto nedá o sebe a svojej práci vedieť, nebude môcť byť registrovaný v databáze Spoločnosti aj pri jednaniach s MZ a poisťovňami! *Don't forget to send-back questionnaire about your Pain Clinic and your work. We need it for your registration also in case of negotiations with Health Insurance comp. and Ministry. Deadline is January 31, 2004.*
- Dr. Dušan Broďani dáva do pozornosti algeziologické stránky: www.pain.sk a www.chronicabolest.sk. Nájdete tam veľa dôležitých a zaujímavých informácií. *Let look to our web sites!*
- Budúci rok 2004 bude pre viaceré algeziologické pracoviská slávnostný. Najstaršie pracovisko bolesti – Centrum bolesti vo FNŠP v Martine - bude oslavovať na jeseň 20. výročie založenia (slávnostný seminár), ACHB v Prešove bude v marci oslavovať 10. výročie vzniku a Centrum bolesti v Banskej Bystrici bude v r. 2004 oslavovať 15 rokov založenia ambulancie bolesti, 10 rokov vzniku Centra bolesti s lôžkovou časťou a 10 rokov založenia Detskej časti Centra bolesti. Z tejto príležitosti budú bystričania (Dr. Martuliak a Doc. Kráľinský) koncom novembra 2004

VI. Česko-Slovenské dialógy o bolesti, 9.-11. október 2004, Plzeň, Česká rep.
6th Czech-Slovak Dialogues on Pain - October 9-11, 2004, Plzeň, Czech rep.
XII. Slovenské dialógy o bolesti, 11.-12. júna 2004, Mojmirovce, okr.Nitra
12th Slovak Dialogues on Pain, June 11-12, 2004, Mojmirovce, Nitra count.

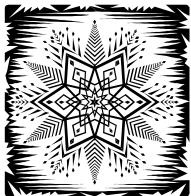

Oficiálny
partner SSŠLB

poriadať slávnostnú „Purkyňku“ s predpokladanou účasťou všetkých algeziológov. Dôvodom pre túto zaujímavejšiu formu odborného semináru je aj to, že pred Slávnostným spoločenským večerom sa bude konať mimoriadna plenárna schôdza Spoločnosti z príležitosti vyhlásenia výsledkov volieb do výboru SSŠLB. Táto odborná – spoločenská akcia sa bude organizovať pravdepodobne pod hlavičkou SSŠLB. Ďalšie informácie v budúcom Spravodaji. *There will be an anniversary of some Pain Clinics and Pain Centres in 2004. It's 20 years of the Pain Center in Martin, 15 years of the Pain Center in Banská Bystrica and 10 years of the Pain Clinic In Presov. We will celebrate this events in the form of scientific workshops, to which you are wellcome!*

➤ **VII. Česko-Slovenské dialógy o bolesti sa budú konať na jeseň v roku 2005 v Bojniciach.**

➤ Vážení kolegovia! Členovia výboru SSŠLB si Vás dovoľujú dôrazne vyzvať k aktívnejšej účasti na prezentácii Vašich skúseností formou prednášky, na ktoré máte ideálnu príležitosť práve na "domácej pôde" na Slovenských dialógoch o bolesti - najbližšie v Mojmírovciach. Neváhajte sa prihlásiť do odborného programu! Abstrakty zasielajte predsedkyni vedeckého výboru kongresu podľa informácii v pozvánke na kongres (príde). Dodržujte dané zásady prihlasovania abstraktu prednášky v podobe bodov: úvod, cieľ práce, metodika, výsledky, vyhodnotenie a záver, resp. v ich ľahkej modifikácii. Učme sa aj takto základom vedeckej práce! *Dear colleagues! The Committee of SSSP would to appreciate increase in your lecturing activities. The best possibility for this is to take advantage of the oportunity to give presentation on our congress in Mojmirovce. The abstracts may be sent to president of Scientific committee in usual form.*

15. Záverom – To sum up...

Vážení kolegovia, milí priatelia. Pred koncom ďalšieho kalendárneho roku je toto z našej strany všetko. Posledne sme Vám písali list z algeziologickej kuchyne v horúcom lete, teraz už netrpezlivo čakáme na nádielku snehu a aspoň trochu mrazíka, ktoré nám zatiaľ pani Zima nestihla nadeliť. Dúfame, že pri pečení koláčov, obalovaní kaprov a voni čerstvo navarenej vianočnej kapustnice všetci zabudnete na starosti a problémy spojené s našou peknou, ale namáhavou prácou na ambulanciách a oddeleniach. Takže hor sa na lyžovačku, sánkovačku, alebo aspoň na príjemnú prechádzku rozprávkovou zimnou krajinou. A v tichu a teple rodinnej vianočnej pohody si môžete prečítať aj tento Spravodaj SSŠLB. My Vám k najkrajším sviatkom v roku prajeme veľa klľudu, pohody a lásky a do nového roku veľa zdraru, zdravia a síl do boja (nie len) s bolesťou. Veselé sviatky a šťastný nový rok 2003! Do videnia.

Dear colleagues, friends! Another year is in couple of days over. We finish this-year fighting with pain, stress and legislative problems in our Pain clinics a prepare our-selves for peace and lovely time of Christmas. So don't hesitate to go out with your partners, children and spend some nice moments with walking or skiing in arms of our beautiful Slovak nature. We wish you lots of love, peace and well-being for this Christmas time and success and happiness for New Year 2004. Good luck!

Za redakciu Spravodaja SSŠLB Váš - Yours

Igor Martuliak

V Banskej Bystrici, 10.12.2003

Oficiálny
partner SSŠLB

VI. Česko-Slovenské dialógy o bolesti, 9.-11. október 2004, Plzeň, Česká rep.
6th Czech-Slovak Dialogues on Pain - October 9-11, 2004, Plzeň, Czech rep.
XII. Slovenské dialógy o bolesti, 11.-12. júna 2004, Mojmírovce, okr. Nitra
12th Slovak Dialogues on Pain, June 11-12, 2004, Mojmírovce, Nitra count.